Stuk **890** (2005-2006) – Nr. 3

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

28 februari 2007

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heer Koen Van den Heuvel, mevrouw Caroline Gennez en de heer Jan Peumans –

betreffende 'de sociale staat van Vlaanderen'

GEDACHTEWISSELING

met de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid

VERSLAG

namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting uitgebracht door de heer Eric Van Rompuy

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Sven Gatz.

Vaste leden:

de heer Thieu Boutsen, mevrouw Hilde De Lobel, de heren Herman De Reuse, Felix Strackx, Christian Verougstraete;

de heren Erik Matthijs, Steven Vanackere, Koen Van den Heuvel, Eric Van Rompuy;

de heer Gilbert Bossuyt, mevrouw Caroline Gennez, de heer Ludo Sannen;

mevrouw Hilde Eeckhout, de heren Jaak Gabriels, Sven Gatz.

Plaatsvervangers:

de heren Erik Arckens, Erik Tack, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem;

de heren Ludwig Caluwé, Tom Dehaene, de dames Veerle Heeren, Joke Schauvliege;

de heer Bart Caron, mevrouw Michèle Hostekint, de heer Jacky Maes;

de dames Patricia Ceysens, Annick De Ridder, de heer Marc van den Abeelen.

Toegevoegde leden:

mevrouw Mieke Vogels;

de heer Jan Peumans.

Zie:
890 (2005-2006)
– Nr. 1: Voorstel van resolutie
– Nr. 2: Amendement

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting werd op 13 februari 2007 in het kader van de bespreking van het voorstel van resolutie van de heer Koen Van den Heuvel, mevrouw Caroline Gennez en de heer Jan Peumans betreffende 'de sociale staat van Vlaanderen' een gedachtewisseling gehouden met de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid (*Parl. St.* Vl. Parl. 2005-06, nr. 890/1).

I. INLEIDING

De heer *Sven Gatz, voorzitter* deelt mee dat de gedachtewisseling voornamelijk bedoeld is om te beoordelen wat de Vlaamse Regering nu al doet en welke aanvullingen het voorstel van resolutie kan bieden.

De heer *Koen Van den Heuvel* zegt dat op het moment dat het voorstel van resolutie ingediend werd, het een hogere actualiteitswaarde had. Een van de redenen waarom het voorstel is opgesteld, is dat de contracten met de steunpunten in 2006 vernieuwd werden. Op dat vlak holt het voorstel dus enigszins achter de feiten aan.

Het eerste uitgangspunt is de beleidsevaluatie in de afsprakennota's met de steunpunten in te voegen. Het tweede betreft het statistische apparaat en het statistische cijfermateriaal in Vlaanderen. Dat heeft de voorbije jaren enorme vorderingen gemaakt. VRIND (Vlaamse Regionale Indicatoren) blijft echter beperkt tot een opeenstapeling van statistisch materiaal en tabellen zonder analyse. Daarom stellen de indieners voor om een sociale staat van Vlaanderen te maken. Dat idee is ontleend bij de noorderburen. Zij hebben een sociaal-cultureel planbureau dat om de twee tot drie jaar een sociale staat van Nederland maakt. Die bevat niet alleen statistisch materiaal maar analyseert ook de gegevens.

Het steunpunt Werk, Arbeid en Vorming maakt elk jaar een analyse van de Vlaamse arbeidsmarkt. De indieners van het voorstel van resolutie stellen voor om de steunpunten de opdracht te geven om twee tot driejaarlijks via een soort virtueel netwerk en gestuurd door de Studiedienst van de Vlaamse Regering (de vroegere administratie Planning en Statistiek (APS)), een sociale staat van Vlaanderen op te maken. Die sociale staat moet niet alleen cijfers bevatten maar ook duiding en analyse.

De commissie heeft op 17 oktober 2006 het voorstel van resolutie besproken. Toen heeft vooral de heer Sannen gepleit voor een gedachtewisseling met de minister-president om na te gaan of het voorstel past in de monitoring van de Vlaamse Regering. Hij was bekommerd om dubbel werk en vroeg zich af of het voorstel niet overlapt met de plannen van de minister-president, geformuleerd in de beleidsbrief 2006, om de duurzaamheid te monitoren.

De spreker beklemtoont dat de duurzaamheid slechts één aspect is van de sociale staat. Het kan toegevoegd worden, maar duurzaamheid omvat niet alle aspecten van het voorstel van resolutie.

De heer *Ludo Sannen* gaat het niet om de term duurzaamheidbarometer. De minister-president heeft echter aangekondigd dat hij op een duurzame manier Vlaanderen in kaart wil brengen, zowel op sociaal, economisch als ecologisch vlak. De spreker wil alleen vermijden dat alle barometers naast elkaar blijven bestaan. Het is belangrijk om een stand van zaken of een algemeen rapport van de domeinen die belangrijk zijn voor de Vlaamse samenleving, te hebben. De stand van zaken zoals die door de SERV in het Sociaal-Economisch Rapport Vlaanderen wordt gepresenteerd, zit misschien in hetzelfde vaarwater. De spreker wil vermijden dat er allerlei gelijkaardige initiatieven zijn zonder dat er een verband tussen bestaat.

De heer *Koen Van den Heuvel* zegt dat het net de ambitie is van het voorstel om duidelijkheid te scheppen. Een twee- of driejaarlijkse sociale staat van Vlaanderen waarbij de Studiedienst van de Vlaamse Regering, een overkoepelend orgaan, een netwerk beheert van de verschillende steunpunten en waarin de verschillende aspecten op een overzichtelijke en eenduidige manier verklaard zijn, heeft het voordeel van de duidelijkheid.

II. TOELICHTING DOOR DE HEER YVES LETERME, VLAAMS MINISTER-PRESIDENT

Minister-president *Yves Leterme* zal het voorstel van de Vlaamse Regering zo concreet mogelijk toelichten. Er zijn al algemene rapporten, bijvoorbeeld VRIND (Vlaamse Regionale Indicatoren),

maar ook domeinspecifieke rapporten zoals het SERA-rapport (Sociaal-Economisch Rapport Vlaanderen) van SERV, de MIRA-rapporten (Milieu- en natuurrapport), het NARA (het Natuurrapport), de O&O-indicatoren en Europese rapporten zoals het armoedejaarverslag. Momenteel wordt er gewerkt aan de duurzaamheidsmonitor. Dat geeft een generalistische kijk op Vlaanderen. De regering is nog niet rond met de procesopvolging en de wijze waarop de monitoring van de beleidsresultaten moet gebeuren. Dat is nog het voorwerp van discussie.

De indicatoren waarvoor interregionaal vergelijkbare gegevens met betrekking tot leefmilieu en sociale aspecten voorhanden zijn, zijn schaars. Dat is een knelpunt.

Naast de genoemde rapporten is er de algemene vijfjaarlijkse omgevingsanalyse bij de vorming van de Vlaamse Regering. Voorts zijn er een aantal analyses van de sociaalmaatschappelijke ontwikkelingen. Tweejaarlijks is er 'Vlaanderen Gepeild'. Ook de werking van de specifieke steunpunten is relevant. Hun beheerscontracten zijn inderdaad recent vernieuwd.

De minister-president merkt op dat de sociale staat in Nederland meestal draait rond de maatschappelijke positie van goed gedefinieerde groepen. Uit de toelichting heeft de spreker begrepen dat de ambitie van de indieners van het voorstel verder gaat.

De regering heeft een voorstel dat de Studiedienst zelf haalbaar acht mits zijn personele middelen licht aangepast worden. Ze stelt voor om VRIND te behouden en daarnaast tweejaarlijks en alternerend met 'Vlaanderen Gepeild' een sociale staat van Vlaanderen uit te geven. De Studiedienst zal een lijst van te bestuderen maatschappelijke thema's en mogelijke vragenlijsten voor het voorbereidende werk, voorstellen aan de regering en het parlement. Daarbij worden ook prioriteiten bepaald. Eenmaal die lijsten goedgekeurd zijn, kan er gewerkt worden aan een document waarin de thema's worden uitgewerkt. De steunpunten en de andere Vlaamse onderzoeksinstellingen kunnen dan opgeroepen worden om, volgens een aantal richtlijnen, een onderzoeksvoorstel in te dienen. Nadien kan een gemengde werkgroep een onderzoeksvoorstel selecteren. De minister-president heeft er geen problemen mee dat het parlement vertegenwoordigd is in die werkgroep. De Studiedienst moet het studiewerk opvolgen. Uiteindelijk moet het volgens de spreker de bedoeling zijn om een document te publiceren en in voorkomend geval, zoals met 'Vlaanderen Gepeild', een studiedag of een parlementair debat te organiseren over de bevindingen van de studie.

Als het document een eerste keer moet verschijnen in oktober 2008, zal het nog grotendeels gebaseerd zijn op bestaande data en documenten. Volledig nieuwe thema's zullen moeilijk dan al aan bod kunnen komen. Dat vergt meer tijd. De steunpunten en onderzoekscentra kunnen wel op de hoogte gebracht worden van bepaalde interessepunten. In 2010 kan er dan meer vraaggestuurd gewerkt worden.

Om dat te realiseren zijn er financiële middelen nodig. De Studiedienst denkt voor de coördinatie van de activiteiten een bijkomend personeelslid nodig te hebben, een zogenaamde junior-expert. De kostprijs daarvan wordt, inclusief huisvesting en ICT, geraamd op 65.000 euro per jaar. Daarnaast zijn er bijkomende vergoedingen voor de onderzoeksinstellingen nodig, a rato van 60.000 euro per artikel. Ervan uitgaande dat er een zestal artikelen zouden zijn, zou er 360.000 euro nodig zijn. Voor de extra dataverzameling en een aantal praktische aspecten moeten er uiteraard ook financiële middelen zijn.

De regering wil dus ingaan op het voorstel van resolutie. Ze stelt voor om tweejaarlijks en alternerend met 'Vlaanderen Gepeild', een sociale staat van Vlaanderen uit te brengen. In 2008 zal de sociale staat vooral gebaseerd zijn op bestaand materiaal, een werkelijk vernieuwende kijk is pas mogelijk vanaf 2010. De regering stelt voor om VRIND in zijn huidige staat te behouden. De sociale staat vergt tot slot bijkomende middelen. Als het parlement snel beslist, zal de regering trachten ermee rekening te houden bij de aanpassing van de begroting 2007.

De verslaggever, *De voorzitter,*

Eric VAN ROMPUY Sven GATZ